

ELLENZÉK

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:		Főszerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben: Egész évre . 10 K Fél évre . . . 5 „ Negyed évre 2:50 „	Vidékre: Egész évre . 12 K Fél évre . . . 6 „ Negyed évre 3 „	Dr. HEBRONY JÓZSEF Felelős szerkesztő: RUTTKAY MENYHÉRT	Széchenyi-utca 34. SZELENYI és TÁRSA nyomdája. A lap megjelen minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusitónál.			

Mars — a halálba!

Fekete pecsétetes levél érkezett Boszniából, a katonai parancsnokságtól. Abban a levélben az van megírva, hogy *tizenkilenc magyar baka halt meg* abban a görbe országban, a mikor ezek a szegény bakák ott a sziklabérczek között az égető hőségben nagy gyakorlatot tartottak.

A magyar vérrrel elfoglalt Bosznia-Hercegovinában a Bilek-Trebinje közt vivő uton tizenkilenc komáromi és csallóközi magyar baka halt meg *napszúrásban*, negyven súlyos betegen fekszik, egy megőrült és negyszázötven esett le a lábáról az utszélre. Miért? Háboru volt talán? Dehogy! Háborusdit komédiáztak az osztrák tiszturak — *ötven fokos melegben*.

Ennek a komédiának áldozata az a *tizenkilenc magyar baka!*

Szegény bakák! Ott fekszenek most már ők festetlen koporsóban, idegen hant alatt. Kivitték őket Bilek városának temető-kertjébe és elhantolták őket a katonabanda muzsikája mellett idegen föld idegen rögébe. Édes anyjuk, apjuk, testvérjük, mátkájuk abból a kétféjű sasos, pecsétetes levélből tudták meg, hogy soh'sem tér vissza, a ki vala talán életük reménye, öröme, jövő boldogságuk.

Csata sem volt Hercegovinában, mégis Trebinje és Bilek városok közt negyszázötven katonára dőlt ki a csapat sorából. *Tizenkilenc* meghalt, *negyven* súlyos beteg. Nem golyó, nem szurony, nem a kard, hanem a kegyetlenség ölte meg őket. Csak gyakorlatoztak, csak háborusdit játszottak. A deli bakafuk csak kum-pack fel voltak szerelve. Vidáman indultak. A nagy dob ütötte, a rezes banda fujta a nótájuk. Hejh, ki gondolta volna, hogy tizenkilencet közülök ölel

át a halálnak esontkarja a trebinjei hegyek és völgymeredélyek izzó kövei közt. A szomorú délben a nap, hogy fellépett az ég tetejére, oly meleget ontott, hogy idelent a földön ötven fokos vala a forróság. Oly hőség, a melyben a kutya is megvesz, ha nem talál árnyékot. A magyar bakáknak azonban az osztrák tisztjei nem adtak nemcsak hogy árnyékot, de még pihenőt sem. A ki az izzó levegőben nem bírta a „marsot“, a fegyveremelést, a futást, a meredek-mászást, azt kardlappal ütötték. Talán ütnek, ösztökélnék most is, ha az a negyszázötven fiu ki nem dől a sorból s közülök tizenkilenc le nem zárja a szemét örökre. A derék hercegoc nép könnyezve nézte a holt magyar fiukat s felsóhajtva mondá:

„Ha ezek úgy bánnak a maguk fajával, hát hogy bánhatnak el a mi fiainkkal, a kiket szintén osztrák katonáknak visznek?“ Aztán elsiratták a szegény bakákat, még tán koszorut is tettek jeltelen sirjukra.

A magyarképviselőházban most a katonai kérdések miatt van a nagy viaskodás. Azt hisszük, hogy ennek a 19 magyar bakának halála is szóba került ottan. Hogy elparentálja őket egy ellenzéki képviselő, meg Kolossváry Dezső az új honvédelminiszter, az szinte bizonyos. Szegények tán meg is érdemlik. Hiszen meghaltak ők. Hazáért, királyért? Nem. Meghaltak annak a kegyetlen, oktalannak, embertelen, még fegyenczeknek sem méltó katonai fegyelemnek, szolgálati eljárásnak nevezett bánásmódnak miatta, mely nemcsak a hadgyakorlatoknál, hanem a kaszárnyákban is évenként százával szedi ifjú magyar véreinkből áldozatait. Évenként halljuk a honvédelmi miniszter beszámolóját a katonák öngyilkosságáról, melyek sze-

relmi bubánatokkal, olyan szépen körülvannak czirkalmazva, hogy szinte elképed az ember, hogy a hadvezetőségbe a halálok megállapításánál, hogy szorul annyi sok poétai véna? A Varga Pista, az Angyán Jancsi is, a Szerencse Jóska is azért lőtte magát agyon, mert mindegyikhez hülsen lett mátkájuk, vagy a szeretőjük. De hogy a hadnagy ur, őrmester ur, fűher ur, káplár ur, fráter ur bántalmazta volna őket, arról egy szó sincsen. Ezek derék s hozzá nagyon is humánus, jó urak. Hisz nem tesznek egyebet, csak kikötetik a szegény bakát huszár legényt, hogy a lába sem éri a földet, a déli nap hevére, egy vagy két órára. A menetelésnél, a nagy gyakorlatnál, hogyha már összerogy a nagy fáradtságtól, hát biztatják szeliden és lágyan, ékes germán nyelven, kardlappal, meg a puska agyával. „Forwertz kutya matyár!“ Ha kidül tiz vagy husz, ha meghal tizenkilenc, mint most ott Bileknél, ki bánja? Hisz az ember semmi, a magyar még semmibb, sokszor becsesebb ott egy ló, mely pénzébe kerül a kriegsminiszternek.

Ujra több katonát kérnek a császárnak. Megadjuk. Hiszen mindegy, akár *magyarul*, akár *németül* vezénylik őket! A kard, a puskaagy, az *nemzetközi nyelven* beszél a szegény bakának a hátán. A halott katonára, az meg nem szól immár semmiféle nyelven. Csak a megmerevült szem néz szemrehányóan erre a nemzetre, ennek uraira, mint hogyha az volna ennek a fényét vesztett szemnek hártáira írva:

— Hát azért szült engem az anyám magyarnak, hogy mint a kivert kutya, üldöző hajtás közt pusztuljak, idegen országnak, idegen határán?

A sztrájk.

Általánosságban jellemzi az embereket az, hogy elégedetlenek, nincsenek megnyugodva sorukban és zugolódna akkor is, mikor a zugolódásra semmi okuk sincsen.

Természetes és könnyen érthető tehát az, hogy még inkább kiszabadítják magukat nyügeikből azok, a kik kihasználják a tehetetlenséget.

Mikor ilyen kihasznált csoportok kelnek ki a kihasználók önkényesen megszabott rendszabályai ellen, mely rendszabályok vasgyűrűk gyanánt préselik össze és övezik körül a járomba dobottakat, mikor ezek a vasgyűrűt magukról együttes erővel lecsorítják és emberi feltételeket követelnek, akkor bekövetkezett a sztrájk, az a sztrájk, mely az emberi szent jogok nevében használatik fegyverül azok ellen, kik csak a saját jogaikat szélesbitik és a mások jogát eltiporják és akkor ez a sztrájk az eltiport lelkek jogos harca, még ha ököibe szorítanak is a kihasznált kerges tenyerek.

Mikor szünetelnek a gépek, szünetelnek a gyárak, a milliomosoknak van elég idejük, hogy gondolkozzanak a felett, mit tesz az, ha a jog követeli, miszerint elismerjék, ha az emberi egyenlőség csak annyit kíván, hogy ne csak a kazánokat táplálják az anyaggal, hanem az embereknek is megadják azt, a mit munkájukért megérdemelnek, az élet fentartáshoz szükséges anyagot.

Tagadhatatlan, hogy nálunk is mindenütt a panasz és keserűség hangzik fel ott, hol a munkások összejönnek. Tartsuk a munkásokat távol az önző czélú igazgatók mesterkedéseitől, de végre valahára foglalkozzunk a munkáskérdéssel.

A munkások erejét ne a lóerő szerint taksáljuk. Mert most így van. A gyárak billáncái óriási nyereséget, nagy osztalékokat tüntetnek föl, most a nehéz anyag, a körülmények között is; legyen a billancon kisebb a nyereség, az osztalék egy százalékkal kevesebb, ezt a tőke urai nem érzik meg, és fordítsák ezt az egy százalékot arra, hogy a munkások jogi követeléseit teljesedésbe menjenek.

Figyelmet kell fordítani azokra, kik a nagy ipari vállalatok vezetését és így

millió munkás sorsát kezükben tartják, jóakarattal kell viseltetni a munkások irányában és nem szabad a kapitalistáknak a munkásokban a tőke ellenségeit látni, mert hisz kérges tenyereik szerzik ép a tőkét és akkor a kapitalistákban nem fogják a munkások a saját megrontóikat gyanítani.

A szociális kérdések azok, melyek egy bölcs kormányzást legjobban kell, hogy foglalkoztassanak, a bölcs államférfiak legfontosabb feladata az, hogy ezen a téren találjanak megoldást és nem kibúvót.

De hogy a kormányzás e kérdésekben eredményes, avagy csak némi sikerrel is tudjon foglalkozni, ahhoz első sorban az szükséges, hogy jóakarólag maga mellett találja azokat, kik a munkások sorsát és sokszor életét, családi javát, egészségét, létfontartását és nem egyszer — sajnos — még a lelki üdvösségét is kezükben tartják.

A polgáriasság hívei voltak a magyarság szószólói mindig. Kossuth, Széchenyi, Deák, mind más és más elveket vallottak, a nagy kérdésekben mindhárom ellenlábasként voltak, de az emberek egyenjogúsításában mindhárom megegyeztek. Az isten képére alkotott ember nem bibliai alak és nemcsak mesékben ura a földnek, hanem a valóságban is.

Nem szabad tehát az ember és ember között különbséget tenni akként, hogy a szegény embernek ne respektáljuk a jogait. És ha a munkások jogait a tőkésnek nemcsak, hogy nem sértik meg, hanem tiszteltetben tartják, mint saját jogukat, úgy elértük azt, hogy a külföld ta-

nulágaira szükség sem lesz, mert nem lesz nálunk sztrájk.

De a meddig jogtalanság van a világon s míg az elnyomottak szenvedik az elnyomók jogtiprásait, addig a lenyűgözött emberek milliói egyetlen erős fegyvere, egyetlen célhoz vezető eszköze a sztrájk lesz, mely — sajnos — néptelenül teszi a gyárakat, megrémíti a tőkéseket és megakasztja a közgazdasági élet minden ágának virulását.

B. Gy.

UJDONSÁGOK.

Requiem XIII. Leó pápáért. A római kath. egyház XIII. Leó pápa halála alkalmából hétfőn délelőtt gyászistentiszteletet tartott a minoriták klostromában. Az istentiszteletet, melyen *Blazsejovszky* Ferenc apátlébanos pontifikált fényes segédletével, a daláregylet gyászkaranyította meg *Lányi* Ernő karnagy vezetése alatt. A gyászünnepegyességé tételehez hozzájárultak *Szabó Piroska* és *Zofachl* Julia urhölgyek és *Raats-Brockmann* hamburgi énektanár magasztos szólóénekekkel. A gyászbavont templom színtéig megtelt résztvevők közönséggel. Ott láttuk a város, vármegye, törvényszék, ügyészség, üzletvezetőség és pénzügyigazgatóság tisztviselőit, hivatalfőnökeik vezetése alatt, valamint a hadsereg tisztjeit és nagyszámu hölgyközönséget.

Miskolc és az országos dalárünnepély. Miskolcra a Temesváron tartandó országos dalárversenyen ismét két dalárda vesz részt. Egyik a miskolci kórus daláregylet, mely már sok versenyen nyerte el

az első pályadíjakat s az ország első dalárdái között foglal helyet. Másik a miskolci vasúti dalkör, mely szerényen most két éve először jelent meg a kassai dalversenyen és már ez első alkalommal is jutalomdíjban részesült. Városunknak mind a két dalárda erősen készül a versenyre. Mindennap órát tartanak, hogy az ország színe előtt tartandó versenyen maguknak babért, városunknak pedig jó hírnevet szerezzenek. A verseny szabályok értelmében minden versenyző dalárdának kötelessége, hogy a közös darabokat előzőleg nyilvános helyen előadja. Ha ezt igazolni nem tudja, a versenyre nem bocsátják. E célból a miskolci daláregylet jövő hó 8-án a polgár egyesület helyiségében fogja előadni a dalárünnepély közös darabjait. A belépési díj 60 fillér. A vasúti dalkör pedig a jövő szombaton vagyis augusztus hó 1-én a műhelyi étteremben a Rákóczi ünnepélyvel összekötve adja elő ugyanazokat a darabokat. A vasúti dalkör ünnepélyének műsora a következő: 1. Szabadság-dal Huber Károlytól, előadja a miskolci dal- és önképzőkör. 2. Megnyitó beszéd, tartja Balog Ármán ur. 3. Fényes csillag, Aggházy Károlytól, előadja a miskolci dal- és önképzőkör. 4. Rákóczi szelleméhez. Szalay Károlytól előadja ifj. Kruppa János ur. 5. Kerem alatt, Lányi Ernőtől, előadja a miskolci dal- és önképzőkör. 6. II. Rákóczi Ferenc emlékezete, felolvassa Hasenauer Emil ur. 7. Népdalegyveleg, dr. Angyal Armandtól, előadja a miskolci dal- és önképzőkör. 8. Rákóczi halmvai, írta Kun Béla, előadja Matuszka Miksa ur. 9. Szerenád, gróf Zichy Gézától, előadja a miskolci dal- és önképzőkör. 10. Takarodó, Erkel Ferenczről, előadja a miskolci dal- és önképzőkör. A műsor után táncz virradtig. Belépési díj személyenként 1 korona, családjegy 2 korona. Kezdeté 7 és fél órákor este.

Halálozás. Halmy Gyula nyug. főgimnáziumi tanár és családját súlyos csapás érte. Mint ösztönte részvetel értesülünk, leánya Vilma, élete virágjában, f. hó 25-én reggel hosszas szenvedés után elhunyt. Letemetése vasárnap d. u. 5 órákor volt a Papszer-utca 12. sz. alatt gyászházból. Elhunytáról a melyen sütt család a következő gyászjelentést adta ki: „A fölirott úgy a magunk, mint számos rokonaink nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy nemes szívű és lelkű, forron szerett leányunk, a nő testvér, unoka és hug, a jóteknő sógornő és nagyúrnő Halmy Vilma, f. évi július hó 25-én, reggel 2 órákor, a mennyei atya vegakarata folytán, a leggondosabb apolas mellett is, halálos atomra szenderült. Megboldogult halottunk drága halmvai folyó 27-én d. u. 6 órákor foguak az ev. ref. egyház szertartásai szerint a Papszer-utca 12. sz. szám alatti gyászházból az avasi sírkertbe örök nyugalomra tetetni. Miskolc, 1903. jul. 25. Ádás és béke lengjen drága halmvai fölött! Szülei: Halmy Gyula nyug. főgimn. tanár és neje Kassai Vilma. Testvérei: ifj. Halmy Gyula, Halmy Gizella, Halmy Mariska, Halmy József, Halmy Iona, Halmy Iren, Halmy Anna. Sógornői: Molnár Dezső, Bihari Ferencz. Sógornője: Kálmán Jolán, ifj. Halmy Gyulane. Nagyanyja és nagyúrnője: özv. Kassai Balutné szül. Hoke Julianna, Kassay Mariska.”

Szent Anna búcsú. Vasárnap délelőtt volt a felső-miskolci római kath. piébánia-templom védőszentjének, Szent Annának tiszteletére rendezett búcsú. A búcsún, mint az évenként történni szokott, nagyszámu közönség vett részt, még a szomszed falvakból és városokból is. A veres-templom környéke már a reggeli órákban tele volt hívőkkel, az

TÁRCZA.

„Ime, itt a névjegyem.”

Ha az ember gimnázista:
Fontos személy igazán:
Zwickler van az orra felett
S bajusz-kenőcs ajakán;
Igy kicsipve Miczikéhez
Fess-vízire elmegyen.
S szól — miközben kezét csókol:
— Ime, itt a névjegyem.

Elmult már az ó-estendő
Itt van az új reggele,
Szegény városi lakónak
Van bezzeg ma melege.
Mindenféle mesterember
B. u. é.-re bemegyen,
S szól — miközben tartja markát:
— Ime, itt a névjegyem.

Fénybenesző bálteromban
Mámor árad szerteszét,
Adolár ur toporzékol.
Elpezsgözte az eszt.
És a közben Niki urnak
Tynkszemére rámgöyön,
Erre, arra! . . . szól a két ur:
— Ime, itt a névjegyem.

Csirke-tolvaj holdas estén
Bemászik az ablakon,
De megcsipik s a szegénynek
Jaj, melege van nagyon.
Am világgért sem mutatja,
Sót szól egész hidegen:
— Hogy tudják meg a nevetem,
Ime, itt a névjegyem.

V. Kürzsely: Erzsike.

Szunnyogok.

Az „Ellenzék” eredeti tárczája.
Eregeti: *Fehér Sándor*.

I.

A rendőr és a szivarvég.

Röndnek muszáj lönnöni!
Miskolc, koronája te a felföldnek!
Mennyi derék ember lakozhatik te-benned, hogy az isten azon a rémes éjszakán érdemesnek tartott megmenteni a végpusztulástól!

Borzadva gondolok arra, az éjszakára. Ereimben mesterséges vérmegdermedést rendezek a magam „szakállára és elgondolom, hogy milyen közel voltam én ahhoz, hogy egy második, javított kiadásban megjelent Neróként e hajdan büszke város romjai fölött zokogjam el magamköltötte elégiamat.

Ugy történt:

Holdvilágos, csillagos volt az éjszaka. Az eperfák feketén bólingattak és én a sötétben nekimentem a falnak. Nagyt koppantam s aztán befordultam a Széchenyi-utczába. Csendes nyugalom terjedt el mindenfelé. A gondtalan biztonság nyugalma volt ez, mely biztonságnak ezen jóleső érzése kétségkívül a rend éber őreinek köszönhető, melyeknek egyik érdemes képviselője az utca közepén állott leikiismeretes buzgalommal és

fáradtságot nem ismerő odaadással és teljesítette nemes és boldogító hivatását.

És ekkor történt az, a minek beláthatatlan következményei lehettek volna.

Lévén a földön minden mulandó, tehát a cigarettá is, az én cigarettámat is az a sors érte, hogy uraságtól levetett czikk lett belőle, azaz: végigégett és én eldobtam.

Evvel nyitottam a rendőr hivatásának oly tért, a melyen működhecsék.

A tiszteletreméltó Hivatal persze nem is késett érdemeket szereznit. Hivatalos komolysággal közeledett felém s kisujjával — melyben a paragrafusok vannak — a még füstölgő korpusz deliktire mutatva áthatóan rám tekintett okos szemével. Ennek azonban nem lévén meg rögtön a kívánt hatása, indittatva érezte magát a hivatalos hatalom érzés hangjában megszólalni:

— A fiatal urat figyelmeztetem, hogy itt égő cigarettát eldobni senkinek sem szabad.

Ez hatott. Egy pillanat alatt világosan láttam. Egy képet rajzolt elém a felecsigázott képzelet a maga összes, borzalmas részleteivel. Láttam, mint borul lángba a gyalog-

járó a rajtaheverő cigarettától, utána az aszfalt-főző kemenczék s a tűz fékevesztetten terjed hirtelen tova. Átragad az Erzsébet térre s ennek gazdag növényzete a láng martalékává lesz, terjed tovább; a Szinva kiszárad; az Avas lángban áll, az egész egy óriási fákllya, recsegés, sístergés, asszonyok és gyermekek sikoltozása, katonák vezényszavak, tüzoltók trombitaharsogása, robogó, dübörgő szekerek, megvadultan rohanó házi állatok bömbölése, rombadülő házak és tornyok dörgése egy óriási, zürzavaros halálordítással olvadnak össze s e borzasztó látványt messziről, remegve, halálsápadtan, némán nézem én . . .

Hála neked isten.

Uj ruhát a közbiztonság ez eleven oszlopainak; aranygallért városunk megmentőjének!

* * *

(Lapzártakor hír jött, hogy a magyar ipar viruló (!) törzsének ifju csemetéi, a suszter- és egyéb inasok igen látogatott népgyűlést tartottak, melyben állást foglaltak az én rendőröm eljárása ellen. Felháborodásukat azzal indokolták, hogy ezen eljárás, ha szokásossá válik, nélkülözniök kell majd a fontos élvezeti czikket: a maj... Óh, az önzök, a hálátlanok!)

utczán pe
vásár, mel
telet után

Szabadság.
utóbb meg
alább felső
délyezte
szére, me
badságolás
Szentpáli
közli, a s
lembé vét
tak: Szom
6, esetleg
nácsonk 4
hiv. főnök
tiszt 4 hé
nyilvántart
fogy. adó
Lajos irn
irnok 3
adótiszt 4
biztos 3 h

Kenyérsz.
ápolda, va
toloncok
szére
szállításán
évi időtar
délután 3
hivatalos
tik, miről
sittetnek,
megtekint

Országos
vármegye
baromfi-
letével ka
dasági és
dez novem
tervezet
szoklevél
tők nyert
ndvarban
vább e
gyűjtemén
Ermelet
nyerhetne
emelkedn
következő
2. Diszba
kormány-
és művés
résztvenn
kozatuka
hó 1-éig
egyesület
be, hol k
jelentési

Miniszter
léssügi r
leteiben
gét a hes
továbbá
hogy a k
sok elpus
s ezért
farkas v
és hivata
pénzbeli

Szeren
Vadna és
baton vig
baleset
kező ta
a fékbó
hajolva
vonat é
igy feje
karfájáh
kibukott
csétiend
rüléséin
vedett, a
litották,
vették.

A búcsú
társai gy
kalomból
este ugy
utczán ös

utczán pedig a búcsúfára folyt a vásár, melynek csak jóval istenitisztelet után lett vége.

Szabadságolások a városnál. A legutóbb megtartott városi közgyűlés alább felsorolt szabadságidőt engedélyezte a városi tisztviselők részére, megjegyezvén, hogy a szabadságolás időrendbeli beosztását dr. Szentpáli István polgármester eszközölte, a szolgálat érdekeinek figyelembe vételével. Szabadságidőt kaptak: Szombathy László főszámvevő 6, esetleg 8 hét, Nikell József tanácsnok 4 hét, Pogány Bertalan adóhiv. főnök 4 hét, Szalay Gyula számviszt 4 hét, Pásztor Zoltán birtoknyilvántartó 4 hét, Mildner Géza fogy. adókönyvelő 4 hét, Brujman Lajos irnok 4 hét, Schwarcz Árpád irnok 3 hét, Keresztessy Sándor adótitst 4 hét, Takó Sándor rendőrbiztos 3 hónap.

Kenyérszállítás. A városi szegény-ápoló, valamint a letartóztatottak, tolonczok és kényszer munkások részére szükséges kenyérmennyiség szállítására 1908. aug. hó 1-től három évi időtartamra f. évi július hó 29 én délután 3 órakor a városi számvevői hivatalos helyiségben árlejtés tartatik, miről az érdekeltek azzal értesítelnek, hogy a feltételek ugyanott megtekinthetők.

Országos baromfi-kiállítás. Az aradvármegyei gazdasági egyesület, a baromfi-tenyésztők országos egyesületével karöltve Aradon országos gazdasági és sportbaromfi-kiállítást rendez november hó 8—10. A díjazási tervezet szerint emléktárgyakat díszoklevéllel csakis udvarban kiállítók nyerhetnek, díszoklevelet csak udvarban és ketrecben kiállítók, továbbá egyesületek és gazdakörök gyűjteményes kiállításért nyerhetnek. Érmeket és kiállítási oklevelet bárki nyerhet. Pénzdíjat csakis kigazdák nyerhetnek. A díjak 100 koronáig emelkednek. A kiállítás fölöstása a következő: 1. Gazdasági baromfi. 2. 2. Díszbaromfi. 3. Eszközök. 4. Takarmány-különlegességek. 5. Irodalmi és művészeti tárgyak. A kiállításon résztvevni szándékozók ebbeli nyilatkozatukat legkésőbb 1908. október hó 1-éig az aradvármegyei gazdasági egyesület igazgatóságánál jelentsék be, hol kiállítási tervezetek és bejelentési iver mindenkor kaphatók.

Miniszteri rendeletek. A fölmivelésügyi m. kir. miniszter körrendeleteiben felhívja a megye közönségét a hesszeni légy elleni védekezésre, továbbá értesíti a megye közönségét, hogy a kárt okozó hiuzok és farkasok elpusztítását megjutalmazni kívánja s ezért minden egyes elpusztított farkas vagy hiuz után bejelentésre és hivatalos igazolás után az illető pénzbeli segedelemben részesíti.

Szerencsétlenség a vasuton. Sajó-Vadna és Putnok között a mult szombaton vigyázatlanság folytán súlyos baleset történt. Papp Ferencz fékező tarisznyáját akarta levenni a fékbódéból; a lokomotívó ki-hajolva nem vette észre, hogy a vonat épen a Sajó hidjához ért s így feje oly erővel ütődött a hid karfájához, hogy eszméletét veszve kibukott a mozdonyból. A szerencsétlenül járt fékezőt, aki súlyos sérülésén kívül agyrázkodást is szenvedett, az Erzsébet kórházba szállították, a hol tüstént ápolás alá vették.

A búcsú vége. Gergely Mihály és társai gyári munkások abból az alkalomból, hogy búcsú volt, vasárnap este ugyancsak benyalkáltak. A Gyár-utczán összejeve, először vallásos dol-

gokat énekeltek, de csakhamar a „Zimberi-zombori szép asszony“-ra fordították át. Kurjongatás és borozás közben Géresi Sándor úgy az asztalra ütött, hogy a tele poharak mind összedőltek rajta. E miatt Gergely Mihály megbosszankodva felkapott egy feldöntött poharat és Géresinek a fejébe vágta. Most mindnyájan felugráltak az asztaltól és két pártra oszolva egymással mentek. A küzdelemnek két előhívott rendőr vetett véget, kik Gergely, Géresi és Vas István sebesülteket bekisérték a rendőrségre.

A miskolci orfeumban estéként érdekes előadások folynak. Bohozatok, tánczok, zene- és énektánczok teszik változatossá az érdekes műsort, melyből kiemelendő a hét-éves kis Paganininek gyönyörű hegedűjátéka, továbbá Szirmai és Morini igazgatók és a társulat újban szerződötett nőtágjainak ügyes szereplései. Az előadások kezdete este fel kilencz órakor van.

Katonazene és tűzijáték a polgáregyletben. Mint minden szerdán, úgy holnap este is katonazene lesz a polgáregylet kerthelyiségében, mely alkalommal Hock János, a polgáregylet vendéglőse fényes tűzijátékot rendez.

Részeg ember az utca közepén. Tegnap hajnalban egy részeg ember feküdt a Széchenyi-utca közepén a Korona előtt. A négyes lámpa felől egy kocsi közeledett feléje, ennek zörgése azonban nem ébresztette fel a mély álomba szenderült testvért. A kocsi a hajnali szürkületben nem vette észre az alakot, reahajtott s csak akkor állott meg, mikor a kocsi egy nagyot zökken. A részeg ember, kinek a lábán gördült végig a kocsi, beszállították a kórházba.

Verekedés. Gombos Imre 19 éves szederkényi napszámos Bujdosó Sándor nevű társával f. hó 1-én összeszólkalkozott miközben utóbbi, egy fokossal úgy ütötte fejbe, hogy rajta 20 napnál később gyógyuló sérülést okozott. Bujdosót letartóztatták. Gombost az Erzsébet kórházban ápolják.

Söprés, öntözés. Nincsen annyi tenger csillag az égen, mint ahányszor — megfordult már ez a téma a helyi sajtó hasábjain. Es az illetékes tényezők még sem akarnak segíteni a bajon. Mintha csak erővel dacolni akarnának. Azért se! Minél jobban kívánják, annál kevésbé teljesítik a kívánságot. Ünnepnapnak kell annak a napnak lennie, a melyen csak a fútczát is felöntözik vagy felsöprik. A mellékutczákban pedi még egyenesen nem is volt ilyen ünnep. Csak majd lesz. Vörösmarty is azt mondja, hogy lesz még egyszer ünnep a világon. Talán erre várnak. Azért nem tesznek semmit. Egyik mellékutca piszkosabb, mint a másik. Még a belvárosban fekvők is. Csak egyet említek fel, például: a Régi posta és Battyányi utczát. A Buzatéről a városba vivő forgalom ezeken az utczákon bonyolódik le. És még ezeket sem tartják rendben. Sohasem seprik, sohasem locsolják. Hadd szivja a friss levegőre áhítozó közönség a port szennyet, miazmát! — gondolják magukban az intézkedő közegek. De hát ez csak csöpp a tengerből. Száz, meg száz ilyen példát lehetne felhozni. Csak arra vagyunk-kiváncsiak: mikor vetik már végét ennek az állapotnak?

Füredi levél.

Mélyen tisztelt Szerkesztő! Nem irok én divatos „train des maris“ külföldi, vagy mi még nagyobb ritkaság volna, magyar létemre hazai fürdőből, hanem csak innen egyenesen Miskolczi.

S ha a mélyen tisztelt Szerkesztő ur kiteszi levelem, ígérem, elbizakodni nem fogok, mert úgy is tudom, hogy ezt a szerkesztőségben is annyira rettegett „saison mort“-nak köszönhetem, meg aztán ünnepélyesen megígérem, hogy ez első és bizonyára utolsó kísérletem.

Mi nem divatozunk és miután hála isten nincs szükségünk a fürdőre, itthon maradtunk szepen! De nem tudom elgondolni, hogy barátnőim és ismerőseim, miként vándoroltak el mint őszkor a fecskék, annyi külömb-séggel a fecskétől, hogy oly óriási koffortot vittek magokkal, hogy bennök legalább is 10.000 fecske fészket rakhat és családot alapíthat. De nem akarok semmi megjegyzést tenni a fürdőbe utazókra, mert ilyenkor ránk szegény nőkre rögtön ráfogják, hogy az irigység beszél belőlünk. Pedig az irigység oly betegség, a mely ellen nincs meg a külföldön se gyógyfürdő.

A hány barátnőm bucsuzni jött, annyi éjszaka nem aludtam. „Azért is, én is elmegyek“ gondoltam és stratagémák kigondolásához fogtam. Ha csupán csak azt főzetek az uraunknak, a mit szeret, — így spekuláltam — akkor nélkülözhetetlen leszek s jogosan tarthat itthon, ha pedig nem járok kedvében, akkor meg csak én sem kérhetek tőle szivességet. Végre elhatároztam, hogy himezés-hámozás nélkül tudára adom elutazási szándékom. Ő nevetve fogadta kijelentésemet és mosolygása gyanus volt előttem. Önkénytelenül eszembe jutott egy barátnőmmel megtörtént eset.

Ő bele is belebujt az utazási láz, és addig nógatta férjét, míg az megígérte, hogy elviszi Karlsbadba. Az asszony két nagy koffert, négy kalapskatulyát, két kizitáskát és egy kis kosarat gondosan becsomagolt, mire előállott a kocsi. A férj valamit szolt a kocsisnak, — mire a kocsi megindult. Rövid negyedóra múlva megállott egy ház előtt, hol aranyos betűvel volt kiírva: „Erzsébet-Fürdő.“ Ugyanis van a városban egy ilyenü fürdő és a gonosz férjide vezette nejét. Hogy az asszonyka beteg lett a méregtől és hogy a férjnek őt valóban elkeltett küldenie fürdőbe, azt nem árulom el, mert sokkal jobb barátnője vagyok.

Az én férjem megkímélt ugyan a pakolás fáradságától, de azért ő is olyan diákcinyt követett el rajtam. Egy déliben fontoskodó arczczal jött haza.

„Muczikám jöjj ide, ime meghoztam a jegyet, a mivel fürdőbe mehetsz.“ Én örömsikongva ugrottam nyakába, ő átnyújtá a jegyet és őh csufság, férfit családság: egy sze-

zonjegy az Erzsébet-fürdőbe. De én itt oly nagy politikusként mutatkoztam, akár egy Cavour. — Nem mutattam, hogy közel vagyok a megpukkadáshoz, hanem mosolyogva mondtam: „Oh te áldott jó ember, hogy eltaláld óhajtasaimat.“ Mert nem akartam, hogy férjem örüljön annak, hogy kifogott rajtam, ellenkezőleg mérgeledjék, hogy cselemeddő volt.

Igy maradtam én még a nyáron át is miskolczi lakosnő s az Erzsébet-fürdő hü látogatója.

Mennyire irigyellek titeket gondtalanul sivalkodó leánykák ott a fürdőben, a miért nincs még uratok, a ki ilyen csuful rászédjen. Hisz még nincs egyéb gondotok, mint az, hogy kire mily hatással van a víz, aztán meg naiv hangon kijelenteni, hogy én bizony „csipős“ leány vagyok persze derék-csipőt érteve alatta.

Én is át akartam élni újra leánykorom gondtalan napjait és közibük ültem a minap.

A sokszor felhangzó kaczagás bebizonyította, hogy nem rózsafüzt imádkoztunk. A szép fess Janka kidugta a vízből parányi lábacsakját, a min egy borzasztó kék folt kaczerkodott a láb hófehérségével. „Mi az, megütötte? kérdezők midnyájan — te kis ügyetlen jószág.“

Ő édesen mosolygott, midőn mondá: „Ez kedves emlék és kívánom is, hogy mindig ott maradjon.“ Ámulva néztünk reá. Ő mosolyogva mutatá kis hófehér hegyes fogacsakját és bájosan csengő hangon mondá: „Egy fess huszártiszt hágott a lábomra és ezért oly kedves nekem e kék foltocska.“

Beláttam, hogy a szerelem sokszor elbir ilyen kék foltocskát a szivben is és rögtön megbocsájtottam az én rossz uracskámnak is, bocsásson hát meg nekem is a mélyen tisztelt Szerkesztő Ur.

Csaszti.

CSARNOK.

Mit gondol ???

— Írta: Szepteketi Töllőssy Gejza —

I.

Álmodozó szép szemével,
Reám máláz Ó nagysága
Én csak félve pislogok rá,
Vajjon mit gondol magába?

II.

Óh! jól tudom azt gondolja:
Gyáva, mit állsz ottan szótlan?
Boruj ide! mondj hogy szeretsz?
S válaszomat kapod esőkbán.

III.

Értem, értem, a mit gondol,
S mégis aggodalom gyötör,
Hogy a forró vallomásra,
Csók helyett majd — képen töröl.

A miskolczi szűcsipar multja.

Írta: Vértessy Sándor. 11

Jelentős szerepet játszanak a társaság annaleiseiben a farsangkor rendezett tánczvigalmak. Ezek rendezé-

sére választották az öreg (első) és kis-gazdát, sőt 1880 óta még egy gazdát és két „ifju legényt“ (az egyik „ifju fél-legény“). Ez utóbbiak esz-közölték a meghívásokat. 1-20 óta két „öregebb“ és „fiatalabb“ táncmester oktatja a Társaság tagjait táncra Ezek díjazására nézve nincsenek a számadások közt tételek. 1824-ben a mulatság után mind-egyiknek 1—1 kócsagforgót vettek jutalmul 22 frt.-on és 1827-ben ismét szerepel az „erogatio“ (kiadás) rovatában: „1 Kócsagtoll 20 frt.“ Kinek vették, miért, — nem tudhatni. A mulatságot közöltségen rendezték, kiadásait a „láda-jövedelem“-ből fedezték. Az 1821. febr. 11-iki „bejárás“ alkalmával egyakarattal határozzák, hogy ezután a táncmestereknek virágokra többé nem utalványoznak a kasszából. Hogy minő arányuk voltak ezek a szokásos vigságok, arra nézve szolgálja nek a következő adatok némi felvilágosításul. 1829-ben Mauts Mátyás első gazdának 3 részletben összesen 75 frtot resolvalnak csak előleges költségekre! A nem ritkán (pl. 1799., 1800., 1828. évi) négy napig is el-tartó igalmak sorából kiemelkedik mint végcéljában kiválóan nemes, a jegyzőkönyvileg is megörökített 1848. évi, melynek tiszta jövedelmét, — 180 váltó frt. — „a gyámnélküli vándorifjak kórháza javára“ szentel-ték.

A „Társas-Láda“ jövedelmét ké-pezték az imént említett farsangi mu-latságok bevételein kívül a felvételi és beiratási díjak. Ki még nem volt sem itt, sem másutt Társaságnak (érdekes, hogy „német“ nek neve-zik!) tagja, 36 krt. fizetett a beál-láskor és megfelelő magaviseletéért vagy esetleg tartozásaiért 2 kezest allított. Ki már volt társasági tag, 6 krt. és a névbeírásért a lajstrom-ba 2—3 krt. Bejárásakor ki-ki 6 kr.-ral tortozott a ládának. Aki a Tár-saságtól megvált „bucsu-pézt“ czi-mén 30—50 krt. fizetett. A jöve-delmi torrásokhoz tartoztaklezeken ki-vül a regulákba ütköző cselekmé-nyekre, vagy mulasztásokra rótt büntetés pénzek. Csillai Jánost pl. 1822. júl. 10-én 2 frttal büntették az atyamester megsértéséért. Sulyo-san büntették a káromkodást (1811-ben 1 frttal!) Érdekes bü-n-tetések vannak megörökítve az 1720-ki „bejárás“-ról: a) kettőt prűszkölt és csufolva félre rántotta a száját: 30 kr. b) „haja boglyas volt: 15 kr.“ c) orrfúvásért: 30 kr. d) másnak holmiját elakarta venni: 30 kr.; e) hanyagul öltözött 30 kr. stb. Mind minuciózus apróságok, melyeknek azonban nagy jelenfő-ségű, az utókor által is elismerő szerep jutott a korrekt magaviseletű és megjelenésű ifju mesterember nevelésében!

Elég tekintélyes sumnak gyűltek illyesféle apró vétségekért a ládába, 1790-ben pl. 5-5 1791-ben 3-68, 1792-ben pedig 19 frtot! Jövedelmet hoz-zott végül a „Társas-pohár.“ Jelen-leg a misk. kultúregyesület őzri

m. uzeumában. 1803-ból való. Körül-belül 20 c.n. magas, egyszerű, sima szépen stilizált ónszerleg, kupos fe-dővel, melynek tetején zászlót tartó alak áll. Peremeje körül és közepén levő nodusán osztrák és bajor tal-lérok csüggnek. Mint a Társaság kleu-diumát, a ládában őrizték. Kivétele és használata ünnepies szint köl-csönzött a bejárásnak. Előkerhette bármely társasági tag, bármikor, 40-50 kr. „Társas-pohár“ illeték lefize-tése mellett. Az újonnan belépő erre regulaszerint kötelezve volt. Ezen főbb bevételi tételekkel szemben, a változó kisebbeket pl., 1791-ben: „Kalamárisra és pécsére: 30 kr.“ nem említve, állandó kiadásként sze-repel: a farsangi mulatság, a „beteg-erszény“ és az „ágyravaló-erszény“ Az előbbiből beteg társaik ápolási költségeit fedezték és a szegényeket segítézték, az utóbbiból időről időre, ha a szükség úgy kívánta a „Her-berg“ (a vándorló szűcs legények számára berendezett helyiség a czéh-háznál) ingóságait pótolták. A czéh-restauráció napján a notarius által vezetett számadások (fenmaradtak 1790—1884-ig) felülvizsgálatnak s ezek alapján az atyamester és dékán számotadnak a Társaságnak a pénz-tár állományáról. Az évi jövedelem maradekát vagy felosztják aztán a társasagbeliek magok közt, mint a mesterek, vagy pedig, pl. 1842-ben, — a láda „fundus“-ához törzs-tökéjéhez (1842-ben 80 frt.) csatol-ják. 1819-ben például a vagyon volt 1372 frt. ezenkívül az ágyravaló erszényben 1128 frt., a betegek erszényében 3-6 frt., 1822-ben: ezüst-ben 20, bankóban 108 frt., az ágy-ravaló erszényben 2-41, a betegek erszényében 3-5 frt. A számadások felülvizsgálásakor leltározták a Tár-saság ingóságait is. Idetartozott: a Herberg felszerelése, mely 1809-ben állt a következőkből, 1 dunna, 2 párna festett héjjal, 1 derekaly, 1 szalma-zsák, 2 lepedő, 1 fenyő nyoszolya; ezekhez járult 1819-ben: 1 szalma-takaró, 1 facsikó (?) és 2 lócza. b) Az említett Társaság-pohár, melyről rendszeren ezt jegyzik fel: „A Villi-kum a maga valóságában találtatott“ végül c) egy ismeretlen rendeltetésű „vörös kalpag“, melyet 1856. jun. 29-én eladtak a legtöbbet ígérőnek 15 kr.-ért!!

(Folyt. köv.)

A szerkesztő postája.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem vá-laszol és kéziratokat vissza nem ad.

Hü olvasó. *Dunky* Kálmán cs. és kir. udvari fényképész úgy nyilatkozott előtünk, hogy az a német felirású csoportkép, a melyről lapunk mult számában szoltunk, az ő tudtán kívül került a kirakatba. S be is vétette azonnal, a mint erre felhív-tuk a figyelmét, a mi dicséretére válik.

S-n Zoltán. Közölni fogjuk. Üdv, mo-soly és gyöngyharmat!

Laptulajdonos: Szélenyi Lajos.

A vonatok indulása Miskolcra.

Nap-szaka	Ora	Perc	A vonat neve	Hová
Éjjele	1	—	sz. v.	Budapest
	2	15	sz. v.	Kassa
	2	27	gy. v.	Budapest) fűrdővon.
	2	39	gy. v.	Kassa) jun. 15-től
	2	42	sz. v.	Budapest
	3	36	sz. v.	Bánréve göm. p. u.
Dél-előtt	7	23	sz. v.	F. Ahony—Budapest
	6	29	v. v.	Torna göm. p. u.
	6	46	sz. v.	Fülek
	9	38	gy. v.	Budapest
	10	57	gy. v.	Kassa
	11	03	gy. v.	Ujhely
Délután	12	30	sz. v.	Budapest
	1	02	sz. v.	Kassa
	1	25	v. v.	Torna göm. p. u.
	1	54	sz. v.	Ujhely
	3	11	sz. v.	Budapest
	3	26	sz. v.	Fülek göm. p. u.
Este	6	02	gy. v.	Budapest
	6	30	gy. v.	Ujhely
	6	48	sz. v.	Fülek göm. p. u.

A vonatok érkezése Miskolcra.

Nap-szaka	Ora	Perc	A vonat neve	Honnan
Éjjele	12	20	sz. v.	Kassa
	12	30	sz. v.	Ujhely
	1	26	sz. v.	Budapest
	1	58	sz. v.	Kassa
	2	17	gy. v.	Kassa) fűrdővon.
	2	34	gy. v.	Budapest) jun. 15-től
Dél-előtt	6	05	v. v.	Budapest
	6	12	T. sz. v.	Forró-Éncs
	6	12	T. sz. v.	Szerencs
	7	25	T. sz. v.	Bánréve göm. p. u.
	7	59	v. v.	Torna göm. p. u.
	9	16	sz. v.	Bánréve, Dobsina
Délután	9	25	gy. v.	Ujhely
	9	31	gy. v.	Kassa
	10	47	gy. v.	Budapest
	11	59	sz. v.	Debreczen
	12	40	sz. v.	Budapest
	12	55	sz. v.	Fülek göm. p. u.
Este	1	18	sz. v.	Budapest
	3	16	sz. v.	Kassa
	5	42	gy. v.	Kassa
	5	52	gy. v.	Ujhely
Este	6	20	gy. v.	Budapest
	7	34	v. v.	Torna göm. p. u.
	8	55	sz. v.	Budapest
10	16	sz. v.	Fülek göm. p. u.	

Atadó.

Szentpéteri kapu forgalmi oldalán, Ecker-féle házban egy nyolcz év óta fenálló

kenyérsütőde

2 jó lövő kemenczével, egy üzlet-helyiséggel és hozzátartozókkal, vagy anélkül, előnyös feltételek mellett minden órában átvehető.

Bővebbet az üzletben

Michaelisz József urnál.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

MISKOLCZ

Széchenyi-u. 34.

TELEFON-SZ. 62.

KÖNYVNYOMDA KÖNYVKÖTÉSZET ÉS DOBOZ-GYÁR

o o o

KÖNYVNYOMDÁNKBAN, mely a mai kor igényeinek megfelelően van felszerelve, bármily könyv-nyomdai munkát a legegyszerűbbtől a leg-diszesebb kivitelig, a legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett készítünk.